

Семінарське заняття №3.

Тема: **Музика африканського культурного регіону. Образотворче мистецтво країн Африки.**

1. Ритуал як невід'ємна складова повсякденного життя африканських народів.
2. Особливості живопису народів Африки.
3. Вплив африканської культури на розвиток світового мистецтва.
4. Уявлення народів Африки про красу людського тіла.

Література:

- 1) Масол Л.М. Мистецтво (рівень стандарту, профільний рівень): підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти / Л.М.Масол. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2018, с. 9 - 13;
- 2) Назаренко Н.В., Чен Н.В., Севастьянова Д.О. Мистецтво (рівень стандарту та профільний рівень): підручник для 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти / Н.В.Назаренко, Н.В.Чен, Д.О.Севастьянова. – К, 2018, с. 21 – 53;
- 3) Мистецтво (рівень стандарту, профільний рівень): підручник для 10 (11) класів закладів загальної середньої освіти / О.А.Комаровська, Н.Є.Миропольська, С.А.Ничкало, І.В.Руденко. – Харків: Вид-во «Ранок», 2018, с. 11-19.

Реферати:

1. Самобутні ритуали африканського культурного регіону.
2. Сучасне африканське образотворче мистецтво.
3. Музичні стилі народів Африки.
4. Танці народів африканського континенту.

Питання для активізації пізнавальної діяльності студентів:

1. Чим ритуал відрізняється від обряду?
2. В чому виявляється символізм африканських народів?
3. Яким чином ритуал забезпечує процес соціалізації членів суспільства?
4. Хто такі гріюти?
5. Що таке азан?
6. Вказати найбільш поширені музичні інструменти народів Африки?
7. Які сучасні бальні танці мають африканське коріння?
8. Назвати кольори, характерні для африканського живопису?
9. Які мотиви використовуються митцями стилю Пото-Пото?
10. В творах яких художників помітний вплив африканських мотивів?

Методичні рекомендації.

Розглядаючи перше питання, слід усвідомити, що мистецтво африканських народів має релігійну основу, втілену в різних версіях міфів, які є одними з основних елементів культури. Необхідно навести конкретні приклади, як саме міфічні сюжети виражаються в різноманітних ритуалах і обрядах, у музиці та ритмах танцю. Слід дати чітке визначення обряду та ритуалу, символізму, магії. Необхідно показати, яке значення для процесу соціалізації має ритуал. Розглядаючи музичну самобутність африканських народів, необхідно усвідомити, що, на відміну від європейської, музика Африки є невід'ємною частиною соціального життя. Вона сприяє взаємодії між людьми і дає їм власне місце в суспільстві. Слід прокоментувати загальні риси музичних стилів Африки, визначити роль ісламу в музичному мистецтві народів Північної Африки. Як можна тлумачити думку, що африканці танцюють постійно – коли радіють і коли горюють, коли люблять і коли ненавидять, коли чекають благополуччя і коли хочуть запобігти нещастям, коли поклоняються своїм богам і коли просто проводять час? Назвіть сучасні бальні танці та музичні стилі, в основі яких лежить африканське коріння.

В ході підготовки до другого питання слід дати характеристику живопису Африки, від найдавніших часів до сьогодення, детально зупинитись на творчості сучасних художників Малангатана Валенте Гвенья, Ахті-Патра Руга, Едуардо Саїді Тінгатінга, Гатіно Ямокоскі. Необхідно вказати, як саме африканський живопис вплинув на європейське та світове образотворче мистецтво.

При підготовці відповіді на третє питання слід усвідомити, що чудові самотні традиції декоративно-ужиткового мистецтва, відчуття ритму, експресивної виразності, майстерності композиції, накопичені народами Африки, не зникли і сьогодні. Африканське мистецтво показало, що краса не обов'язково залежить від точності відтворення природи.

Слід запам'ятати внесок, який зробила Африка до світового мистецтва:

- ритми Чорної Африки спричинили появу джазу, блюзу, рок-н-ролу;
- африканська пластика стала основою для світового балету, спортивних і бальних танців;
- кубістські форми африканської скульптури і живопису перейнялися авангардистськими угрупованнями;
- відлуння Чорної Африки помітне в творах Моріса де Вламінка, Анре Дерена, Анрі Матісса, Пабло Пікассо;
- африканська скульптура стала джерелом для творчості представників німецького експресіонізму;
- здатність до синтезу, характерна для мистецтва Чорної Африки, важливий напрям сучасної світової культури.

В межах четвертого питання необхідно зосередитись на декоративно-побутовій культурі Африки, естетичних уявленнях народів африканського регіону. Багато оригінальних традицій засновані на різних віруваннях. Саме Африка вважається колыскою боді-арту – мистецтва прикрашання оголеного тіла татуванням, пірсингом, натільним розписом, нанесенням шрамів. Це пов'язано з прадавніми уявленнями про красу людського тіла.